

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

31 mei 2000

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2000

VERSLAG

**namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Chris Vandenbroeke**

**(Hoofdstuk I – Algemeen ;
Hoofdstuk III – Successierechten ;
Hoofdstuk X – Onroerende voorheffing ;
Hoofdstuk XV – Gewestwaarborg ;
Hoofdstuk XVII – Slotbepaling)**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Marc van den Abeelen.

Vaste leden :

de heren Joachim Coens, mevrouw Wivina Demeester-Demeyer, de heren Johan De Roo, John Taylor ;

de heren Frans De Cock, André Denys, Stefaan Platteau, Marc van den Abeelen ;

de heren Mathieu Boutsen, Herman De Reuse, Roland Van Goethem ;

de heren Gilbert Bossuyt, Lucien Suykens ;

de heer Ludo Sannen ;

de heer Chris Vandenbroeke.

Plaatsvervangers :

de heer Gerald Kindermans, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Eric Van Rompuy, Johan Weyts ;

de heren Freddy Feytons, Marino Keulen, Jul Van Aperen, Francis Vermeiren ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Jean Geraerts, Christian Verougstraete ;

de heren Guy Swennen, Robert Voorhamme ;

de heer Jos Geysels ;

de heer André-Emiel Bogaert.

Zie :

277 (1999-2000)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof
- Nr. 3 : Amendement

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting heeft op 11 en 25 mei 2000 het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2000 besproken. De algemene bespreking vond plaats op 11 mei 2000, de artikelsgewijze bespreking en stemming op 25 mei 2000.

Hoewel het hoofdstuk IX, dat handelt over de leegstand van bedrijfsruimten en woningen, werd toegewezen aan de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid, wenst de minister-president het toch ook in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting ter sprake te brengen. De heffingen op leegstand hebben immers ook repercussies op het fiscale vlak.

Er wordt in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting echter niet gestemd over hoofdstuk IX.

I. HOOFDSTUK I : ALGEMEEN

Artikelsgewijze bespreking en stemming

HOOFDSTUK I

Algemeen

Artikel 1

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

II. HOOFDSTUK III : SUCCESSIERECHTEN

1. Toelichting door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands beleid en Europese Aangelegenheden

Artikel 8 handelt over de successierechten. Met dit artikel beoogt het decreet enerzijds de successiewetgeving aan te passen aan de invoering in het burgerlijk wetboek van de ‘wettelijke samenwo-

ning’ en anderzijds een onbillijkheid in de bestaande successiewetgeving weg te werken.

Momenteel bestaat er een verlaagd tarief inzake successierechten voor samenwonenden. Hoofdvereiste is dat de erfgerechtigde minstens drie jaar ononderbroken met de erflater heeft samengewoond tot op de dag van het overlijden. Ingevolge de invoering in het burgerlijk wetboek van de nieuwe regeling inzake wettelijke samenwoning kunnen twee personen nu door het afleggen van een verklaring voor de burgerlijke stand een statuut verkrijgen dat qua wederzijdse rechten en verplichtingen in de buurt komt van dat van de gehuwden. Voor deze wettelijk samenwonenden is het dan ook niet langer houdbaar om de vereiste van drie jaar te koppelen aan het recht op het verlaagde tarief. Voor deze personen vervalt dan ook die voorwaarde.

Tegelijk wordt een onbillijkheid in de bestaande wetgeving weggewerkt. De onbillijkheid in deze bepaling is dat een aantal mensen die bijvoorbeeld tien jaar ononderbroken hebben samengewoond, maar waarvan één van beiden de laatste maanden verplicht werd om opgenomen te worden in een verzorgingsinstelling, niet meer voldoen aan de voorwaarde van ononderbroken samenwoning aangezien de samenwoning werd onderbroken voor de dag van overlijden. Dit kan echter niet de bedoeling zijn. Met de nieuwe bepaling wordt deze categorie niet meer uitgesloten van het verlaagd tarief. Deze samenwonenden kunnen bepaalde samenwonende familieleden zijn, maar ook andere huishoudens van meer dan twee personen.

2. Artikelsgewijze bespreking en stemming

HOOFDSTUK III

Successierechten

Artikel 8

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

III. HOOFDSTUK IX : LEEGSTAND

1. Toelichting door de de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands beleid en Europese Aangelegenheden

In *artikel 17*, dat handelt over de leegstand van bedrijfsruimten, worden vier wijzigingen doorgevoerd : de datum waarbinnen de heffingsbiljetten aan de burger moeten betekend worden ; de nalatigheidsintresten in geval van niet-tijdige betaling van de heffing ; de behandeling en afhandeling van een bezwaarschrift en de moratoire intresten voor de burger in geval van te veel of ten onrechte betaalde heffingen.

Door de wijziging van de datum waarbinnen de heffingsbiljetten aan de burger moeten betekend worden, kan de administratie gedurende het hele kalenderjaar volgend op het aanslagjaar inkohieren in plaats van enkel tot 1 juni. De administratie kampte immers met tijdgebrek, omdat zij afhankelijk is voor de inkohiering van de toelevering van gegevens van de administratie ruimtelijke ordening en de gemeenten. Vooral deze laatste houden zich niet steeds aan de limietdatum.

De huidige bepaling in het decreet laat de Vlaamse regering toe de maandelijkse rente te bepalen die de burger verschuldigd is in geval van niet-tijdige betaling. Deze werd bepaald op 1 percent. De bepaling in het programmadecreet laat toe dat de decreetgever zelf de rente bepaalt, die nu wordt vastgelegd op 0,5 percent. De regering kan deze aanpassen in geval van een gewijzigde monetaire situatie.

De wijziging is ingegeven door overwegingen van harmonisatie en klantvriendelijkheid. De heffing van 1 percent is immers aanzienlijk hoger dan de nalatigheidsintrest in andere fiscale wetgeving. De intrest wordt nu afgestemd op deze in het decreet voor de leegstand van woningen. Bovendien gaat het bij deze belasting sowieso om zeer hoge bedragen, zodat 1 percent of 0,5 percent reeds een heel verschil uitmaakt.

Het programmadecreet wijzigt ook de huidige omslachtige procedure voor de behandeling van bezwaarschriften. Deze procedure wordt vereenvoudigd en aangepast aan de nieuwe wet op de fiscale procedure van maart 1999. Hoewel dat een federale wet is, is deze in principe ook van toepassing op de belastingdecreten. Ook deze bepaling harmoni-

seert en vereenvoudigt de bestaande regelgeving. Dit is meteen een aanzet tot uniformisering van gewestelijke en federale belastingreglementeringen.

Ten slotte wijzigt ook de moratoire intrest voor de burger in geval van teveel of ten onrechte betaalde heffingen. In de huidige regeling wordt verwezen naar het Wetboek Inkomstenbelastingen voor de bepaling van de moratoire intresten. Met het nieuwe voorstel wordt de moratoire intrest afgestemd op het percentage aan nalatigheidsintrest, en bovendien geharmoniseerd met het tarief inzake leegstand van woningen. De ratio legis van deze maatregel is harmonisering en gelijkstelling met het tarief van de nalatigheidsintrest. Zo hoort het ook : men mag niet met twee verschillende maten gaan wegen, één voor de burger die een fout gaat en een andere voor de overheid die in de fout gaat.

In *artikel 18*, dat de leegstand van woningen behandelt, wordt de behandeling en afhandeling van het bezwaarschrift gewijzigd naar analogie met de leegstand van bedrijfsruimten.

2. Algemene bespreking

De heer *John Taylor* vindt dat het programmadecreet veel positieve voorstellen bevat. Het komt tegemoet aan de problemen die zich stellen in verband met de Vlaamse fiscaliteit, zoals de heffing op leegstand of het kijk- en luistergeld. Hij vindt dat de procedure voor de heffing op leegstand te traag is verlopen, waardoor sommige heffingsplichtigen op korte termijn vaak meerdere malen moest betalen. Dit leidt tot een dubbele onrechtvaardigheid : onmondige mensen worden het slachtoffer van deze regelgeving, terwijl anderen door ontwijkingsmechanismen een terechte heffing konden ontwijken.

De minister-president merkt op dat de Vlaamse fiscaliteit het onderwerp uitmaakt van een evaluatie door de administratie. Deze evaluatie moet voor het zomerreces klaar zijn, zodat men hierover in het najaar een debat kan voeren. Hij merkt ook op dat heffingen bedoeld zijn om bepaalde maatschappelijke doelstellingen te halen. Indien dit lukt, vermindert de opbrengst van de heffing. Een heffing is dus niet enkel een financierings-, maar ook een beleidsinstrument. Vaak heeft de fiscale administratie echter enkel oog voor het financiële aspect ervan.

IV. HOOFDSTUK X : ONROERENDE VOORHEFFING

1. Toelichting door de de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands beleid en Europese Aangelegenheden

Artikel 19 behandelt de vermindering van de onroerende voorheffing voor een bescheiden woning. De huidige regeling heeft een aantal ongewenste gevolgen. Belastingplichtigen buiten het Vlaamse Gewest – Walen, Brusselaars en buitenlanders – kunnen door de wettelijke formulering van de vermindering ook aanspraak maken op deze vermindering indien ze een tweede verblijf in Vlaanderen hebben. Dit is bezwaarlijk verenigbaar met het opzet van de decreetgever om de vermindering enkel toe te kennen aan ‘bescheiden’ eigenaars. De voorgestelde formulering neemt dit euvel weg zonder de regeling inhoudelijk te wijzigen voor de Vlamingen.

De *artikelen 20 tot 22* strekken er louter toe de fiscale geschillenprocedure inzake onroerende voorheffing af te stemmen op een aantal bepalingen van de fiscale procedurewet van 1999.

2. Artikelsgewijze bespreking en stemming

HOOFDSTUK X

Onroerende voorheffing

Artikelen 19 tot 22

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

V. HOOFDSTUK XV : GEWESTWAARBORG

1. Toelichting door de de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands beleid en Europese Aangelegenheden

Ten slotte gaat de minister-president dieper in op de gewestwaarborg voor de historische schuld van de stad Antwerpen (*artikel 29*). De vraag is of deze gewestwaarborg al dan niet van toepassing is op deze schuld. Deze schuld is ontstaan nog voor de

goedkeuring van het decreet houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van 16 december 1997. Op een bepaald ogenblik heeft de stad Antwerpen na onderhandelingen een gunstiger regeling kunnen afdwingen, waardoor de annuïteiten verlaagd werden. De vraag was of deze schuldwaarborg nu nog van toepassing was op deze gewijzigde schuldsituatie. De administratie dacht van niet, de stad Antwerpen en het Gemeentekrediet, de kredietverstrekker, meenden van wel. Er ontstond onzekerheid. Men ging ervan uit dat de gewestwaarborg niet meer van toepassing was. In afwachting van een definitieve beslissing verhoogde het Gemeentekrediet de rente op deze schuld met 12 basispunten, wat voor de stad neerkomt op 60 miljoen frank per jaar. Het probleem kwam ter discussie bij een werkbezoek van de minister-president aan de stad. Het voorstel was om in het programmadecreet de interpretatie te bevestigen die stelt dat de bestaande gewestwaarborg van toepassing blijft. Deze interpretatie is conform het decreet van 16 december 1997.

2. Opmerkingen van het Rekenhof, geformuleerd door mevrouw Christine Vandekerckhove, eerste auditeur-revisor bij het Rekenhof

Mevrouw Vandekerckhove stipt aan dat het Rekenhof, voor wat de hoofdstukken betreft die aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting werden toegewezen, slechts één opmerking heeft, namelijk over de gewestwaarborg voor de schuld van de stad Antwerpen. Volgens de minister-president gaat het hier om een herbevestiging. De spreker merkt echter op dat in dit geval alle bepalingen van het decreet van 16 december 1997 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer moeten worden nageleefd. Voor artikel 8 werd een afwijking bepaald, voor artikel 7 niet. Het Rekenhof dringt erop aan dat alle afwijkingen in het programmadecreet zouden worden verwerkt.

Op de vraag van de heer Taylor of dit betekent dat er een nieuwe machtiging nodig is, antwoordt mevrouw Vandekerckhove dat het programmadecreet enkel in een afwijking van artikel 8 van het vermelde decreet voorziet. Dit is een afwijking op de waarborgbijdrage. Bij herfinanciering bestaan er volgens artikel 7 betere financiële voorwaarden, wat door de administratie en Petercam wordt betwist. In dit geval dient men ook een afwijking op artikel 7 in te schrijven.

De minister-president antwoordt dat hij het standpunt van de administratie en Petercam kent, maar dat hij ervan uitgaat dat er betere voorwaarden bestaan. Hij citeert hiervoor artikel 7 van voornoemd decreet : ‘Indien over leningen met waarborg van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest onderhandeld wordt met betere financiële voorwaarden tot gevolg, blijft de bestaande waarborg behouden.’. In zijn interpretatie gaat het dus om een voortzetting van de bestaande waarborg. Dit blijkt ook zo uit de toelichting.

Volgens mevrouw Vandekerckhove beschouwt de minister-president dit niet als een herbevestiging van de bestaande waarborg, maar als een nieuwe waarborg. De minister-president ontkent dit. Het gaat om een voortzetting van de bestaande waarborg. Door de discussie of de nieuwe regeling al dan niet gunstiger was, is de bankier overgegaan tot de heffing van een risicopremie. De minister-president meent dat de stad Antwerpen niet het slachtoffer mag worden van dit meningsverschil. Door deze bepaling uit het programmadecreet wordt die knoop doorgehakt.

Mevrouw Vandekerckhove repliceert dat het Rekenhof enkel uitgaat van de stukken waarover het kan beschikken, namelijk de adviezen van de administratie en Petercam.

3. Algemene bespreking

De heer *Mathieu Boutsen* vindt dat het wantrouwen van het Gemeentekrediet ten overstaan van de stad Antwerpen erg groot is. De hogere kredietrente – 12 basispunten boven de huidige rentetarieven – bewijst dit. Een rente is immers een vergoeding voor een risico : hoe hoger de kredietverstrekker het risico inschat, hoe hoger de rente.

De minister-president denkt daarentegen dat het Gemeentekrediet automatisch een bepaald financieel mechanisme heeft toegepast, zonder dat dit blijkt zou geven van een vergroot wantrouwen ten overstaan van de debiteur. De bankier staat buiten het dispuut tussen de administratie en de stad Antwerpen.

De voorzitter, de heer *Marc van den Abeelen*, sluit zich hierbij aan en wijst erop dat het Gemeentekrediet een openbare kredietverstrekker is, die terzake andere regels hanteert dan een gewone bank. Het risico dat een van haar debiteuren – een gemeente – failliet zou gaan, is immers bijna nihil. Het Gemeentekrediet past gewoon een intern pro-

toocol toe, waarbij een bijkomende waarborg gehonoreerd wordt op een wijze die gelijk is voor alle gemeenten die bij het Gemeentekrediet een lening aangaan.

4. Artikelsgewijze bespreking en stemming

HOOFDSTUK XV

Gewestwaarborg

Artikel 29

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

V. HOOFDSTUK XVII : SLOTBEPALING

Artikelsgewijze bespreking en stemming

HOOFDSTUK XVII

Slotbepaling

Artikel 31

Op dit artikel wordt er een legistiek advies van het Decreetgevend Secretariaat ingediend. De minister-president kan zich hiermee akkoord verklaren. De tekst van artikel 31 wordt dan ook in de zin van het legistiek advies aangepast.

Het aldus gewijzigde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

De verslaggever,

Chris
VANDENBROEKE

De voorzitter,

Marc
VAN DEN ABEELLEN